

Fișa măsurii M1

Denumirea măsurii: Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole

CODUL Măsurii: M1 / 1A / 6A

Tipul măsurii :
 INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificarea alegerii măsurii și corelarea cu analiza SWOT

Potențialul de dezvoltare al teritoriului în domeniul activităților neagricole nu este exploatat la nivelul posibilităților oferite de teritoriu. Creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în teritoriul GAL poate fi realizată prin: *investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, investiții pentru activități meșteșugărești, investiții legate de furnizarea de servicii, investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement, investiții pentru producția de combustibil din biomasă în vederea comercializării, care să conducă la crearea de noi locuri de muncă.*

Măsura vizează dezvoltarea activităților non-agricole din teritoriul GAL care ar conduce la sprijinirea creării și dezvoltării microîntreprinderilor și întreprinderilor mici în domenii non-agricole, contribuind la satisfacerea unei nevoi a teritoriului și anume *Creșterea și diversificarea numărului de locuri de muncă în teritoriul GAL (N1).*

Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale, în contextul sprijinirii inițiativelor private, răspund nevoii N2 - *Stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate și contribuie la creșterea gradului de atractivitate al teritoriului, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unui loc de muncă.*

Corelarea măsurii M1 cu analiza SWOT are în vedere: punctele tari identificate la nivelul teritoriului GAL (*existența unui potențial de dezvoltare non-agricol de excepție; interesul ridicat al firmelor din teritoriu pentru diversificarea activității în domenii non-agricole; forță de muncă disponibilă, etc.*) și punctele slabe (*sector non-agricol slab dezvoltat, sub posibilități; sector economic majoritar în domeniul Comerț cu amănuntul; acces dificil al întreprinzătorilor la instrumente de creditare pentru dezvoltarea unei afaceri, nivel scăzut al oportunităților de angajare în teritoriu; cifră de afaceri a IMM-urilor din teritoriu în contracție*).

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4, lit. (c) la care contribuie: *iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.*

1.3. Obiectivele specifice ale măsurii M1:

Scopul sprijinului acordat prin M1 este stimularea mediului de afaceri din teritoriul GAL, pentru a crea și dezvolta activități non-agricole, conducând la crearea de locuri de muncă și creșterea veniturilor populației din teritoriu.

Obiectivele specifice ale măsurii M1 sunt:

- Creșterea viabilității și a competitivității întreprinderilor din teritoriul GAL care dezvoltă activități non-agricole existente;
- Încurajarea apariției unor noi activități non-agricole inovatoare în sectoarele cu potențial ridicat de dezvoltare la nivel de teritoriu;
- Promovarea utilizării eficiente și competitive a tuturor resurselor locale;

1.4. Măsura M1 contribuie la **prioritatea Uniunii Europene de dezvoltare rurală** prevăzută la art. 5 din Reg. (UE) nr. 1305/2013: *Prioritatea 6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.*

1.5. Măsura M1 corespunde obiectivelor art. 19 - **Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor**, Titlul III: Sprijinul pentru dezvoltarea rurală al Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la **Domeniul de intervenție 6A) - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă,**

ca domeniu principal de intervenție al măsurii, dintre cele prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: *inovare, protecția mediului și de atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea*, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Inovare: stimularea și diversificarea activităților non-agricole deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea teritoriului.

Acțiunile finanțate prin această măsură vor viza investiții ce contribuie la *protecția mediului și atenuarea schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea*.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura M1 nu este complementară cu o altă măsură din SDL, în sensul menționat în Ghidul Solicitantului.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Măsura M1 acționează sinergic cu ~~Măsurile M2 și M3~~ Măsura M2, astfel încât rezultatul lor sinergic să contribuie la realizarea Priorității 1 a SDL - *Dezvoltarea economică a teritoriului GAL și promovarea incluziunii sociale*.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a măsurii (modalitățile în care prin Măsura 1 se vor finanța proiecte care aduc plus-valoare teritoriului) este evidențiată prin următoarele:

- măsura crează locuri de muncă în teritoriul GAL;
- măsura acordă sprijin întreprinzătorilor din teritoriul GAL;
- măsura stimulează dezvoltarea de activități non-agricole cu caracter inovator;
- măsura poate suplimenta valoarea adăugată a unor investiții finanțate prin LEADER și PNDR 2007-2013 ;
- impactul ce poate fi generat de aceasta la nivelul teritoriului; având în vedere acțiunile eligibile propuse și consultările avute în teritoriu în faza de elaborare a SDL, preconizăm că măsura M1 va avea un impact pozitiv asupra teritoriului;
- măsura este relevantă în cadrul SDL, deoarece contribuie la nevoile prioritare de dezvoltare ale teritoriului, așa cum au fost ele definite și identificate în analiza diagnostic, în special la N1 - *Creșterea și diversificarea numărului de locuri de muncă în teritoriul GAL și N2 - Stimularea și sprijinirea inițiativelor private, în toate domeniile de activitate;*

3. Trimiteri la alte acte legislative

3.1. Legislație UE:

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013; Regulamentul (UE) nr. 1304/2013; Regulamentul (UE) nr.1305/2013; Regulamentul (UE) nr. 1310/2013; Regulamentul (UE) nr. 1336/2013; Regulamentul (UE) nr. 808/2014; Regulamentul (UE) nr. 215/2014;

3.2. Legislație națională:

- Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 31/1990, privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 227/2015, privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare;
- Legislația națională în domeniul achizițiilor publice;
- Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

3.3. Alte documente

- Prevederile legate de activitățile non-agricole din PNDR 2014-2020;
- Alte acte normative aplicabile în domeniul economic, fiscal, social, mediu, etc.

Notă! Lista actelor normative enumerate mai sus are doar caracter orientativ, nefiind exhaustivă. Ea va fi completată cu reglementările legislației europene și naționale care vor apare pe durata implementării SDL, precum și cu documente specifice de la caz la caz.

4. Beneficiari direcți / indirecti (grup țintă)

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din teritoriul GAL;
- fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL în cadrul întreprinderii deja existente.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art.63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- Instrument financiar conform condițiilor detaliate în cap. 8.1 din PNDR.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipurile de acțiuni eligibile/neeligibile au fost stabilite cu respectarea prevederilor din HG nr. 226/2015, Regulamentele (UE) nr. 1305/2013, nr. 1303/2013, PNDR - cap. 8.1 și fișa tehnică a Sm 19.2 conform prevederilor din Ghidul Solicitantului, aprobat prin OMADR nr. 295/2016. Acțiunile eligibile prin M1 trebuie să fie atât în concordanță cu regulile generale din Regulamentele Europene, cât și în relație directă cu prioritatea 1 din SDL - Dezvoltarea economică a teritoriului GAL și promovarea incluziunii sociale.

Tipurile de acțiuni eligibile pentru sprijin prin M1 sunt:

- Construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- Achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- Investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;
- Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Solicitantul asigură crearea a minim unui loc de muncă, în teritoriul GAL;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare, menționată în Cap.8.1 din PNDR.
- Proiectul trebuie să fie în corelare cu SDL al GAL, varianta aprobată de AM PNDR, corespunzătoare cu obiectivele specifice măsurii M1;
- Activitatea aferentă implementării proiectelor va fi desfășurată în teritoriul GAL.

Criteriile de eligibilitate vor fi detaliate în ghidul solicitantului pentru M1. Aceste condiții de eligibilitate sunt corelate cu obiectivele specifice măsurii și respectă condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015, PNDR 2014-2020, legislației naționale specifice și regulei schemei de ajutor de minimis, dacă este cazul).

8. Criterii de selecție

8.1. Considerații generale

Procesul de selecție a beneficiarilor direcți constă în evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte lansate de GAL.

Criteriile de selecție vor fi stabilite astfel încât să fie adecvate specificului local, să fie în conformitate cu obiectivele prevăzute în SDL, iar sprijinul prin măsura M1 să fie canalizat către acele proiecte care corespund cu necesitățile identificate în teren, cu analiza SWOT și cu obiectivele stabilite în SDL (se va acorda prioritate acelor proiecte care aduc cea mai mare contribuție la atingerea obiectivelor și indicatorilor din SDL și care sunt depuse de solicitanți care dovedesc certe capacități de implementare a proiectelor).

8.2. Principiile de selecție

Principiile de selecție a beneficiarilor direcți ai măsurii M1 vor fi:

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere la nivelul teritoriului GAL;
- Principiul stimulării activităților turistice, în sensul prioritizării activităților agroturistice și de agrement desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat / destinații ecoturistice / arii naturale protejate din teritoriul GAL;
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul localizării întregii activități a solicitantului în teritoriul GAL.

8.3 Criteriile de selecție

Criteriile de selecție asociate principiilor de selecție menționate la punctul 8.2 vor fi definite ulterior în Ghidul solicitantului. De asemenea, criteriile de selecție vor respecta prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 în ceea ce privește tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală.

Nu au fost atribuite punctaje pentru *principiile și criteriile de selecție* prevăzute în SDL pentru măsura M1, având în vedere că pe parcursul implementării SDL, prioritizarea poate fi diferită în funcție de evoluția situației la nivel local.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului și la aplicarea unei intensități ale sprijinului specifice sunt următoarele :

- obiectivele și prioritățile SDL;
- specificul local (interes colectiv, accesul la rezultatele proiectului, caracteristicile inovatoare ale proiectului la nivel local, bugetul disponibil etc.).

Intensitatea Sprijinului public nerambursabil va respecta prevederile Reg. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Valoarea sprijinului nerambursabil aferent unui proiect va fi de maximum 200.000 de euro (sumă nerambursabilă).

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

În aceste cazuri, valoarea sprijinului nerambursabil aferent unui proiect va fi de maximum 100.000 de euro (sumă nerambursabilă).

10. Indicatori de monitorizare

Indicatorii specifici domeniului de intervenție corespunzători măsurii M1 sunt:

- Numărul locurilor de muncă create-10.